

κενούς της νὰ ἀναποδογυρίσωσι, οὐχὶ τόσον εὐχρέστως διὰ τὸ ζῶα, μεγάλα τε καὶ μικρά, ἀτενα ζῶσιν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς καὶ ἐν τοῖς βαθεστροῖς τῆς θαλάσσης;

Τοιαύτη ἡ περίληψις τοῦ ἄρθρου τῆς ἑφημερίδος «Μέλισσα» καὶ θετις ζήσει τὸ 1881 οὐκ ἔτη τὰ ἐν αὐτῷ προσαγγελλόμενα καὶ θαυμάζει. Εἰς δὲ κόσμος προσαγγελλόμενος ἀξίζει δύο δι' ἐκείνους, οἵτινες οὐκ ζήσωσι τὸ 1882 ἐν Ἀμερικῇ καὶ Αὐστραλίᾳ καὶ θὰ ξύωσι τὸν λαμπρότερον τοῦτον κόσμον.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ γῆ, καθὼς πᾶν ὅτι γεννηθῆ, μέλλει ἡμέραν πάλι νὰ καταστραχθῇ, δηλαδὴ νὰ μεταβῇ εἰς βιθυμόν τινα ἀγώτατον ὑπάρχειαν. Δέν δυνάμεθα ὅμως νὰ προΐδωμεν ἀκόμη τίποτε περὶ τῶν γηρατείων αὐτῆς, ως ἡδυνήθημεν, στηρίζόμενοι ἐπὶ παρατηρήσεων καὶ γεγονότων, νὰ ἔξαριστῶσαμεν διὰ τῆς σκέψεως τὴν γένεσιν αὐτῆς, διότι τῆς καταστρεπτικῆς περιόδου αὐτῆς μὴ ἀρξαμένης εἰσέτι ἡ βάσις τοῦ συμπεράχματος λείπει, δπως ὅρισθιώτιν οἱ νόμοι κατὰ τοὺς ὄποιους μέλλει νὰ καταστραφῃ. Ἡ γῆ εἶναι ἀκόμη νεωτέρα καὶ ἔτιν ἦν καὶ ἀληθὲς ὅτι ἡ διάρκεια τῆς ζωῆς εἶναι δι' ὅλας τὰς ζῶσας ὑπάρχεις (1) ἀνάλογος κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἔτεν τοῦ γερόντου, κατὰ τὸν ὄποιον δὲργα-μέμβρας ἐγραιάσθη δπως ἀρχίστη νὰ ἀναπτύσσηται καὶ νὰ στερεωποιηται ἡ γήινος σφρίρα, τῆς δποίχς ἡ ἐμβρυακὴ κατάστασις διήρκεσε τέσσους αἰώνας, ἔχει ἀκόμη πολλούς αἰώνας νὰ ζήσῃ.

Τοπάρχευσι πολλαὶ καὶ ποικίλαι ὑποθέσεις περὶ τοῦ τέλους τοῦ κόσμου, ἀλλ' ὡς ἔτομεν ἀνωτέρω, ἐπειδὴ οὐδεμία τούτων δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐπὶ γεγονότος, ἐλλειπόντων τοιούτων, οὐδεμίαν τούτων δυγά-μεθα νὰ παραδεχθῶμεν.

Πανθεμωλογούμενον ὅτι ὁ γῆινος ἀξων μετατοπίζεται τοῦτο οὐδέποτε

(1) Ἡ γῆ θεωρεῖται ὑπὸ τῶν ἐπιστημόνων ὡς ζῶσα ὑπαρχεῖς. Αὐτὴ ἡ ἀνάπτυξις αὐτῆς, ήτις γίγνεται βραδέως καὶ ἀνεπανεθήτως φανερόνει τὴν ζῶσαν ὑπαρχεῖν της, διότι γνωστὸν ὅτι οὐχὶ ἡ αἰσθησις, ἀλλ' ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἀντικειμένου εἶναι ζωή· δὲ ναρκωθεῖς ἀνθρωπος δὲν αἰσθά-νεται, ἀλλ' οὐμας ζῇ, τὸ δένδρον δὲν αἰσθάνεται, οὐμας ζῇ. Τὰ ἀποτε-λέσματα τοῦ ὑπὸ τοῦ ζῶντος ἀνθρώπου ἀναπτυσσομένου ηλεκτροισμοῦ μὲν τὰ αὐτὰ πρὸς τὰ τοῦ ὑπὸ τῆς γῆς ἀναπτυσσομένου καὶ τοῦτο εἶναι ἔργον εἰσέτι δεῖγμα τῆς ζωῆς τῆς γῆς.